

Van : Stroomkr8
Datum : 31 december 2024
Plaats : Leiden
Onderwerp : Reactie op consultatie Flex-e

Artikel 4.11.2 Subsidieverstrekking

1. De minister verstrekt op aanvraag subsidie aan een aangeslotene voor de volgende activiteiten:

a. het uitvoeren van een flexibiliteitsscan, opgesteld overeenkomstig bijlage 4.11.1; <= Hier ontbreekt of "of" of "en" wordt bedoeld.

b. het uitvoeren van een haalbaarheidsstudie voor flexibiliteitsmaatregelen, opgesteld overeenkomstig bijlage 4.11.2; of <=Hier is "of" specifiek opgeschreven.

c. het realiseren van een of meer flexibiliteitsmaatregelen, zijnde:

i. meet- en regeltechniek die processen of installaties dusdanig aansturen dat het profiel van de elektriciteitsvraag beïnvloed wordt, zoals sensoren, regelaars en meters die input leveren aan de regeltechniek en kleppen, switches en andere sturingsmechanismen die vallen onder regeltechniek;

ii. energieopslag die het profiel van de elektriciteitsvraag kan beïnvloeden op een manier die de netcongestie vermindert; iii. energieconversie die het profiel van de elektriciteitsvraag kan beïnvloeden op een manier die de afnamecongestie vermindert, met uitzondering van energieconversie die wordt gevoed met fossiele brandstoffen; en <= Hier is "en" specifiek opgeschreven.

iv. opslag of buffercapaciteit van een product of halffabricaat waarmee het productieproces flexibeler gemaakt kan worden.

Artikel 4.11.7 Afwijzingsgronden

d. de voorgestelde flexibiliteitsmaatregel wordt gerealiseerd bij een andere aansluiting dan in de aanvraag staat beschreven;

Hoe moet deze afwijzingsregel worden gezien in het licht van cable pooling? Bij cable pooling wordt er een aansluiting gedeeld en kunnen één of meer verbruikers op die aansluiting er profijt van hebben.

Voor onderdeel a) "flexibiliteitsscan" is het niet toegestaan dat een leverancier van flexibiliteitsmaatregelen de flexibiliteitsscan uitvoert, zoals een batterij leverancier of een leverancier van e-boilers. Dit omdat in een flexibiliteitsscan een breed scala aan flexibiliteitsmaatregelen verkend worden en niet alleen één specifieke flexibiliteitsmaatregel.

Vraag:

Zijn dit de CSP/BSP rollen of ook partijen die zelf batterijen met een EMS of BMS aanbieden?

Bijlage 4.11.1. behorende bij artikel 4.11.2, eerste lid, onderdeel a, van de Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies

1. De haalbaarheidsstudie voor flexibiliteitsmaatregelen bevat een kwalitatieve omschrijving van alle realistische flexibiliteitsmaatregelen die het bedrijf zou kunnen treffen, en een kwantitatieve inschatting voor elk van deze maatregelen van:
  - a. Het flexibel vermogen (MW);
  - b. De flexibele hoeveelheid energie (MWh per jaar);
  - c. De tijdsduur van flexibiliteit;
  - d. Het tijdsprofiel waarop flexibiliteit kan worden ingezet;
  - e. De opregel- en afregelprocedure.

Vraag:

Om de flexibiliteitsmaatregelen aan te tonen zal de netbeheerder gedetailleerd moeten aangeven op welke momenten er congestie is en hoeveel. Alleen op die manier wordt duidelijk of de flexmaatregelen van de aangesloten/aanvrager soelaas kunnen bieden.

Bijlage 4.11.2. behorende bij artikel 4.11.2, eerste lid, onderdeel b, van de Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies

De adviseur bespreekt de verschillende flexibiliteitsmaatregelen met de netbeheerder en gaat daarbij na of deze maatregelen het flexibiliteitsprofiel zodanig beïnvloeden dat deze kunnen bijdragen aan de vermindering van netcongestie. Ook wordt onderzocht wat de realisatie van deze flexibiliteitsmaatregelen financieel zou kunnen opleveren. In de haalbaarheidsstudie worden de resultaten van dit overleg gebruikt ter onderbouwing van de voorgestelde flexibiliteitsmaatregelen.

Vragen:

Wat wordt verstaan onder “kunnen bijdragen aan de vermindering van netcongestie”? Is dit te kwantificeren? Wie beoordeelt de bijdrage en passen alle netbeheerders dezelfde methodiek toe? Is de beoordeling transparant? Hoe wordt dit door de netbeheerder gecommuniceerd? Binnen welke periode reageert de Netbeheerder? Wordt er verslag van gemaakt. Is beroep mogelijk? NB In de Netcode is uitvoerig stilgestaan bij het communicatieproces voor Gotork. Wilt u deze afspraken ook in regeling toepassen? Een enkele aangeslotene kan het verschil niet maken maar meerdere tezamen wellicht wel. Hoe wordt de vermindering door de netbeheerder vastgesteld?

Ook wordt onderzocht wat de realisatie van deze flexibiliteitsmaatregelen financieel zou kunnen opleveren.

Vragen

Maakt de Netbeheerder de berekening transparant? Wat gebeurt er als de Netbeheerder vaststelt dat er onvoldoende beïnvloeding is? Blijft de subsidieregeling dan van kracht en onder welke voorwaarden?

---

8. De haalbaarheidsstudie geeft inzicht in de voor- en nadelen van de flexibiliteitsmaatregelen door de invloed van de flexibiliteitsmaatregelen op de onderstaande aspecten te beschrijven.

- a. De kwaliteit van het eindproduct;
- b. Het vermogen en profiel van de flexibiliteit die het bedrijf kan leveren en de impact daarvan op energieprofiel;
- c. De verdien capaciteit;
- d. De implementeerbaarheid (de termijn waarop de maatregelen geïmplementeerd kunnen worden en de mate waarin de maatregel past in huidige bedrijfsvoering);
- e. De veiligheid.

Vragen:

Wat wordt onder het eindproduct verstaan? Wie bepaalt de kwaliteit en is dat transparant?

Hoe hoog moet de impact zijn? Hoe kan de aangeslotene de invloed beschrijven zonder te weten of deze voldoende is?

Wat houdt verdien capaciteit in?

Wat wordt onder veiligheid verstaan?

Op basis van een analyse van deze aspecten wordt beargumenteerd welke (combinatie van) flexibiliteitsmaatregelen geselecteerd worden voor verdere uitwerking in een conceptueel-technisch ontwerp.
